PRÁVNÍ AKTUALITY
LISTOPAD 2021

Jeseniova 1151/55 130 00 Praha 3 +420 212 246 725 info@ak-haven.cz www.ak-haven.cz

HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Dovolujeme si Vám představit několik novinek z oblasti legislativy a judikatury z průběhu listopadu a předcházejících měsíců roku 2021. O dalších změnách Vás budeme informovat i v měsících příštích.

Ochrana osobních údajů

+ Správce musí doložit právní titul u údajů zpracovávaných zpracovatelem

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 10. 2021, č.j. 7 As 146/2021-26, zamítl kasační stížnost společnosti SMS finance, a.s., které Úřad pro ochranu osobních údajů uložil vymazat údaje osob, k jejichž zpracování nedoložila právní titul podle článku 6 GDPR. Jednalo se zejména o údaje osob získané prostřednictvím vázaného zástupce této společnosti. Společnost SMS finance, a.s., se bránila tím, že se při zpracování osobních údajů prováděného jejími vázanými zástupci nenachází v postavení správce, protože její vázání zástupci jsou samostatnými podnikatelskými subjekty. Jak Městský soud v Praze, tak nyní Nejvyšší správní soud (NSS) však s jejím názorem nesouhlasily. NSS v rozsudku uvedl, že i když vázaný zástupce (tj. zpracovatel) pochybí ve své činnosti, konečnou odpovědnost za správné zpracování osobních údajů nese správce, v jehož prospěch vyvíjí činnost. Podle NSS je tomu tak zejména proto, že v případě popsaného zprostředkovatelského vztahu to byla právě společnost SMS finance, a.s., která také vymezila, za jakým účelem mají vázaní zástupci osobní údaje shromažďovat a zpracovávat.

Daňové právo

+ Pořízení movitých věcí z obchodního závodu a jeho následná koupě

NSS rozsudkem ze dne 30. 9. 2021, č.j. 9 Afs 28/2021-43, zamítl kasační stížnost ve sporu o odepření nároku na odpočet DPH z titulu pořízení movitých věcí sloužících k podnikání daňového subjektu, který si následně pořídil i zbylou část obchodního závodu, jehož se tyto věci staly součástí. Podle NSS pořízení věci a pořízení části obchodního závodu představují komplexní obchodní transakci, kterou nelze vnímat jako dvě samostatná plnění a je nutné zkoumat celkovou podstatu. NSS se ztotožnil se závěrem správce daně, který poukazoval na to, že již v době vystavení daňového dokladu na pořízení movitých věcí byla uzavřena smlouva o převodu (zbylé) části obchodního závodu. Pořízení movitých věcí je tedy třeba vnímat jako součást převodu části obchodního závodu, přičemž převod části obchodního závodu není předmětem DPH, a proto z pořízení movitých věcí nelze odvozovat nárok na odpočet daně.

HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Právo duševního vlastnictví

+ Ochranná známka zapsaná ve zlé víře je neplatná

NSS shledal v rozsudku ze dne 16. 11. 2021, č.j. 10 As 2021-2021-37, že společnost Česká muzika, spol. s r.o. přihlásila v roce 2011 ochrannou známku „Šlágr TV“ ve zlé víře. NSS proto uzavřel, že je neplatná, neboť zápis poškozoval související práva maďarské a rumunské společnosti, s nimiž společnost Česká muzika, spol. s r.o. původně uzavřela dohodu o obchodní spolupráci. Zmíněné společnosti totiž provozovaly v Maďarsku pořád Sláger TV, pro který měly v Maďarsku zapsanou i ochrannou známku téhož znění. Společnost Česká muzika, spol. s r.o. svojí ochrannou známku přihlásila v době, kdy vrcholila jednání o vzájemné spolupráci, a takový postup podle NSS těžko lze mít za dobro věrný. NSS proto uzavřel, že ať již společnost Česká muzika, spol. s r.o., chtěla spekulativní registrací známky získat výhodu v závěru jednání nebo snad již v okamžiku přihlášení zamýšlela dojednávanou smlouvu nedodržet a fakticky vytlačit maďarskou a rumunskou společnost z ČR, nejde o postupy, kterým by soud mohl přiznat právní ochranu.

Cizinecké právo

+ Přezkum rozhodnutí o neudělení státního občanství z důvodu ohrožení bezpečnosti státu

Ústavní soud (ÚS) v nálezu ze dne 19. 10. 2021, sp. zn. III. ÚS 2116/21, vyslovil, že Ministerstvo vnitra porušilo základní právo stěžovatelky na spravedlivý proces, když zamítlo její žádost o udělení státního občanství s poukazem na negativní stanovisko bezpečnostní služby z důvodu ohrožení státu. Stěžovatelce ministerstvo totiž – s poukazem na hrozbu prozrazení utajovaných informací – neumožnilo se s dokumenty bezpečnostní služby seznámit. Podle ÚS však k prozrazení utajovaných informací nemohlo dojít, protože jde o informace stěžovatelce známé. Z toho důvodu bylo podle ÚS úkolem ministerstva pouze posoudit jejich relevanci ve vztahu k žádosti stěžovatelky o udělení státního občanství. Podle ÚS měla mít stěžovatelka následně možnost na toto hodnocení reagovat, a pokud by s rozhodnutím nesouhlasila, pokusit se v rozkladu správní orgán argumentačně přesvědčit o tom, že její žádosti mělo být vyhověno. A jestliže ministerstvo její žádost zamítlo, aniž by jí seznámilo s důvody, pro které tak učinilo, a omezilo se toliko na konstatování okolnosti o hrozbě prozrazení utajovaných informací, pro jejichž utajování však nebyl dán žádný zákonný ani rozumný důvod, jelikož jsou stěžovatelce známé, porušilo její právo.

Trestní právo

+ Právo odsouzeného nahlížet do spisu

ÚS v nálezu ze dne 8. 11., sp. zn. II. ÚS 2156/21, poukázal na to, že právo nahlížet do spisu, jakožto složka ústavně zaručeného práva na obhajobu, společně s ostatními zárukami spravedlivého procesu nenáleží pouze obviněnému, ale také odsouzenému.

Z toho důvodu také odsouzenému lze toto právo omezit pouze na základě zákona. Soudy další podmínky tohoto zásahu do práva na obhajobu dotvářet bez výslovné zákonné úpravy nesmí, a to i tehdy, když by šlo o osobu, která nenastoupila k výkonu trestu odnětí svobody, a která se skrývá před orgány činnými v trestním řízení (v daném případě chtěl do spisu nahlížet obhájce takové osoby). ÚS uzavřel, že odsouzený (a jeho obhájce) má právo nahlížet do spisu, aniž by musel dokládat důvody, proč si tak přeje učinit. Zákon sice dovoluje ze závažných důvodů odepřít obviněnému nahlížení do spisu, avšak pouze v přípravném řízení. Obdobný postup proti odsouzenému ve vykonávacím řízení nemá zákonný podklad, a je tedy neústavní.

Soukromé právo

+ Za škodu způsobenou zaměstnancem při plnění jeho pracovních úkolů odpovídá výlučně zaměstnavatel

Žalobci způsobil škodu na jeho kuchyňské lince zaměstnanec žalovaného zaměstnavatele. Věc dospěla až k Nejvyššímu soudu (NS), který v rozsudku ze dne 26. 10. 2021, sp. zn. 25 Cdo 1029/2021, vyložil ustanovení § 2914 občanského zákoníku, podle kterého kdo při své činnosti použije zmocněnce, zaměstnance nebo jiného pomocníka, nahradí škodu jím způsobenou stejně, jako by ji způsobil sám. Zavázal-li se však někdo při plnění jiné osoby provést určitou činnost samostatně, nepovažuje se za pomocníka; pokud ho však tato jiná osoba nepečlivě vybrala nebo na něho nedostatečně dohlížela, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody.

NS musel řešit nejasné znění § 2914 upravujícího odpovědnost za újmu způsobenou tzv. pomocnou osobou, kterou jiná (hlavní) osoba využila při své činnosti. Dovodil, že vzhledem k širokému a různorodému postavení v úvahu přicházejících subjektů (např. zaměstnanec, statutární orgán, úřední osoba, starosta, člen spolku, představitel SVJ a celá řada různých zmocněnců) je nutné u každého z nich posoudit, zda podle míry autonomie či naopak závislosti pomocné osoby vůči osobě hlavní převáží samostatná odpovědnost hlavní osoby, resp. kdy je dostatečný důvod, aby samostatnost pomocníka byla důvodem k založení jeho vlastní povinnosti k náhradě. NS poukázal také na to, že i podle zákoníku práce je zřejmá zjevná vázanost zaměstnance na zaměstnavatele, a tedy pokud zaměstnanec při škodní události z tohoto rámce nevybočí (např. úmyslným způsobením škody), je třeba nejednoznačnou dikci § 2914 věty první o. z. vyložit tak, že za újmu způsobenou zaměstnancem odpovídá výlučně zaměstnavatel, jako by ji způsobil on sám, byť se tak stalo osobní činností zaměstnance, kterého k tomu použil. Nejvyšší soud nad rámec výše uvedeného také doplnil, že věta druhá ustanovení § 2914 řeší případy, kdy hlavní osoba pro svou činnost využije tzv. samostatného pomocníka, tedy osobu, která pro ni provádí činnost vlastním jménem a na vlastní riziko. Takový pomocník či subdodavatel odpovídá za škodu sám. Pokud však takovou osobu fyzická (právnická) osoba nepečlivě vybrala nebo na ni nedostatečně dohlížela, ručí ve smyslu § 2018 za splnění jejího závazku z deliktu a poškozený se může domáhat splnění dluhu vůči takovému ručiteli na základě § 2021 odst. 1.

NEJSTE NA TO SAMI
YOU'RE NOT ALONE
SIE SIND NICHT ALLEIN

www.ak-haven.cz

HAVEN ++ HAVEN